

Tizenkét milliárddal emelkednek egy év alatt a városi költségvetés személyi kiadásai.

A személyi kiadások 165 tétele közül 119-ben van emelkedés s csak 21-ben csökkenés. — Adatok a városi üzemek jövedelmezőségére.

Az itt következő sorok minden kritikai megjegyzés és minden bíráló szó nélkül kívánnak foglalkozni a város jövő évi költségvetési előirányzatának egyes adataival. Ha az adatok magukért nem beszélnek, akkor a kommentár hasztalan igyekszik nekik hangot adni; de ha beszélnek, akkor nincs olyan kommentár, amelyik beszédjük értelmét félre tudná magyarázni.

Először a költségvetés ama tételeivel foglalkozunk, melyek a

személyi járandóságok-

ra vonatkoznak.

Vizsgáljuk azt, hogy az 1928-as évben a most folyó év kiadásaival szemben milyen összeget tesznek ki a személyi járandóságok? Előrebocsátjuk, hogy az »alapok« személyi kiadásait figyelmen kívül hagyjuk, mert ezeket a kiadásokat összegezve ismerteti a költségvetés, bár ezek a kiadások is emelkedést mutatnak. Figyelmen kívül hagyjuk azonkívül a színház személyzeti kiadásait is, mert az idej költségvetés ily kiadásokat nem ismert s most csak annak vizsgálata képezi feladatunkat, hogy az idej személyi kiadások milyen összegről emelkednek a jövő évben?

A költségeloirányzat »Háztartás« csoportja összesen 61 tétel alatt sorolja fel a személyi kiadásokat. (A pontosság kedvéért megjegyezzük, hogy a napidíjakat és utazási költségeket, mint nem illetmény természetű járandóságokat, e helyütt nem vettük számításba. Epenyí figyelmen kívül hagyjuk a természetbeni járandóságokat is, melyek a személyi járandóságoktól elkülönítve könyveltetnek.) E

61 tétel közül 42 tételben emelkedik a személyi kiadás,

13 tételben csökken és csupán 6 tételben marad változatlan. A »Háztartás« csoportjának fizetéseket emelő 42 tétele a személyi járandóságokat összesen — kerekén — 432.700 P-vel emeli, a fizetéseket leszállító 13 tétel összesen 16,900 P-vel csökkenti a személyi kiadásokat s ekként

csupán a „Háztartási“ csoportban a személyi kiadások egy év alatt 415.800 pengővel emelkednek.

Az »önálló vagyonekezelés« intézmények pedig e tekintetben a következő adatokat tárják fel:

A köztisztasági vállalat-

nál a személyi járandóságok 7 tételben emelkednek, két tételben csökkennek, a személyi járandóságok egy évi emelkedése 160.200 pengő.

Az autóbusszüzem-

nél a személyi kiadások a jövő évi költségvetésben 18 tételben emelkednek s egy tétel alatt csökkennek. A személyi kiadások összesen 34 ezer pengővel emelkednek, ezer pengővel csökkennek; eredmény 33.000 pengős emelkedés.

A gőzfürdő

számadásaiban 5 tétel alatt találunk emelkedést a személyi kiadásokban, egy tétel alatt csökkenést. Az emelkedés 8700 pengőt, a csökkenés husz pengőt tesz ki. Eredmény: 8680 pengő emelkedés.

A téglagyár

üzemében a személyi kiadások hat tétel alatt emelkednek, az emelkedés végösszege 2200 pengő.

A mezőgazdasági üzem

költségeloirányzatának személyi kiadásai hat tételszám alatt emelkednek s két tételszám alatt csökkennek. Az emelkedés kitesz 18.500 pengőt, a csökkenés 2700-at, ebben az üzembn a személyi kiadások emelkedése egy év alatt 15.800 pengőt tesz ki.

A városi zálogház

számadásaiban hat tétel alatt szerepelnek személyi kiadások. A hat tétel közül ötben van

emelkedés, a hatodik tétel összege változatlan marad. A személyi kiadások itt 6200 pengővel emelkednek.

A tanyai vasút

költségvetése a következő adatokat mutatja: Huszonnyolc tétel alatt változnak a személyi kiadások. E

28 tétel közül 27-ben van emelkedés,

egyben van csökkenés. Az emelkedés — az állandó alkalmazottaknál — e 27 tételben összesen 20.200 pengőt tesz ki. Egy tételben van csökkenés, az elbocsátott ideiglenes munkásoknál, akiknek munkadíjában összesen 38.000 pengőt tesz ki a megtakarítás. Így tehát a végeredmény — szándékosan könyvelési hibát követne el, mert az állandó alkalmazottak fizetésemeléséből nem szabadna levonni az elbocsátott ideiglenes alkalmazottak járandóságát — 17.800 pengős megtakarítást tüntetne fel.

A szeszfőzde

a dícséretes kivétel (*in vino veritas*), személyi kiadásai 1900 pengővel csökkennek.

A halászat

üzemében a személyi kiadások két tétel alatt emelkednek s egy tétel alatt sem csökkennek. Az emelkedés itt 2100 pengő.

Az üzemi költségvetéseknek 104 tétele tartalmaz személyi kiadásokat. E 104 tétel közül

77 tétel emeli s 8 tétel csökkenti a kiadásokat

s csupán 19 tétel marad változatlan. A »Háztartás« tételeivel összesítve azt látjuk, hogy 165 tétel irányoz elő személyi járandóságot, ebből 119-ben van emelkedés, 21-ben csökkenés s 25 tétel az idej kiadást változatlanul irágozza elő a jövő évre is.

Összegezve az önálló vagyonekezelésű intézményeket,

az emelkedések összege kitesz 221.480 P-t a csökkenések összege kitesz 19.700 P-t s ekként megállapítható, hogy

az üzemek személyi kiadásai egy év alatt 201.780 pengővel emelkednek.

Ha most már összegezzük a »Háztartás« személyi kiadásainak emelkedését, ami 415.800 pengőt tesz ki s az »Üzemek« személyi kiadásainak emelkedését, ami 201.780 pengőre rug, akkor megállapíthatjuk, hogy

a költségvetés személyi kiadásai egy év alatt 617.580 pengővel emelkednek.

S ha ehhez — csak a szemléletesség kedvéért — hozzászámítjuk a városi színház művészi, adminisztratív, műszaki és zenekari személyzetének összesen 375.000 pengőt kitevő járandóságát, akkor megállapíthatjuk, hogy

a jövő évi költségvetés az idejvel szemben 992.580 pengővel, vagyis tizenkétmilliárdot meghaladó összeggel több személyi kiadást tüntet fel.

Ez az eredmény pedig azt mutatja, hogy

a város személyi kiadásai egy év alatt több, mint tizenkétmilliárddal emelkedtek.

A személyi járandóságok eme tizenkétmilliárdos emelkedésével szemben vizsgáljuk most — csak néhány költségvetési adaton keresztül —

a városi üzemek jövedelmezőségét.

Az autóbusszüzem üzleti haszon fejében a jövő évre 5000 pengőt ígér a városi pénztárnak. Ellenben a város 240.000 pengőjét forgó tőkeként 6 százalék mellett kamatoztatja. Az üzleti nyereség nem téríti meg a kamatvesztéséget.

A gőzfürdő szintén 5000 pengő hasznot ígér. Hány százalékot jövedelmezhet itt a befektetett tőke?

A mezőgazdasági üzem az előirányzat szerint 10.000 pengővel fog a törvényhatóság kiadásaihoz hozzájárulni. A mezőgazdasági

üzem a város pénztára által rendelkezésére bocsátott forgótőkével — ami után csupán 6 százalékot térít meg — 850 kat. hold földön gazdálkodik. Egy kat. holdra kb. 11.5 pengő jövedelem esik. Az üzem a rendelkezésre bocsátott tőke egy százalékát alig jövedelmezi.

A halászat üzemében a város viseli a személyi kiadások felét és az összes dologi kiadásokat. A városi üzem jövedelméből 26.300 pengő a halászmesteré és 6500 pengő a városé. Ez is városi üzem.

A városi zálogház 6 százalék mellett 300 ezer pengős forgótőkét kapott a várostól s alacsony bértérítés mellett üzlethelyiséget. Ezzel szemben 5000 pengő tartalékolását ígéri az összes üzleti haszon és nyereség fejében.

A téglagyár 4000 pengő nyereséget fog szolgáltatni. A téglagyári igazgató jutaléka ennél többet tesz ki. A téglagyári munkások betegsegélyző járuléka is többet tesz ki. Az adó is. A téglagyár városi üzem.

Ezek a »jövedelmező« üzemek.

A köztisztasági üzemre a város 246.000 pengőt fizet rá, a tanyai vasútra 312.000, a színházra 170.000 pengőt. Ezzel szemben a hirdetői vállalat, a bérbeadott »közüzem« 1800 pengőt jövedelmez.

Megtartottuk az ígéretünket. Csak az adatok beszélnek.

Dettre János.

ARANY jegy-, pecsét-, kövesgyűrűk, láncok, függők, kitűnő karórák, nickel és ezüst órák legolcsóbb készpénz áron
Babós Arpad specialista órák és ékszerész,
Oroszlán ucca 6.
Óra- és ékszerkészítés, becszerelés! 816

Üzletáthelyezés miatt

az összes áruk leszállított árban adalmak el
Soós Lajos fehérnemű és harisnyáruházaiban
iskola és Oroszlán ucca sarkán.

Márton Ilona
kézimunka
és előnyomda üzlete
Gizella tér 4. szám. 464

A legszebb modell kalapok

már 8 pengőtől kaphatók

Schwarz Margit kalapszalonn
Szeged, Oroszlán ucca 8. szám. 687

14 karátos öntöltő aranytollak

már 5 pengőtől feljebb nagy választékban kaphatók.
Speciális írógéppapírok, gépszalag és carbon-
papírok. Használt írógépek pengőtől.
Töltőtollak javítását elvállaljuk.
Máskor íroda.

KELLER Írógép R.-T. Szeged, Széchenyi-tér 8.
Telefon 3-63. 867

Zongorákat
legolcsóbban vásárol B1 74
részletre is **Waldmann-nál**
BUDAPEST, Teréz körút 8.

LEGOLCSÓBBAN férfi- és gyermekruhák

Földes Zoltán 621

ruhaáruházában

Szeged, Kállay Albert u. 6., szereshetők be.

Szövet öltöny	36	Bőrkaát . . .	144
Gyermek öltöny . . .	14	Gyermek télikaát . .	25
Télikaát rövid . . .	36	Felöltő . . .	64
Télikaát hosszú . . .	72	Esőköpeny . .	21
Télikaát szőrmebéléssel .	136	Esőköpeny szövetfelsővel	32